

WORKSHOPS BLOK 1 - 11h25

Korte omschrijving op basis van abstract:

WS1 Omgaan met Grenzen: hoe trainen we dat aan UA?

Bombeke Katrien, Glazemakers Inge, *Vaardighedenteam FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

In 2020 lanceerde de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen aan de UA een werkgroep professionele ontwikkeling, geïnspireerd door het doctoraat van Marianne Mak ('Learning from Lapses', VU Amsterdam 2019). Deze werkgroep beoogt het uitwerken van een leertraject voor geneeskundestudenten om professioneel gedrag te stimuleren en evalueren, alsook het trainen van lesgevers en personeel. Het vaardighedenteam werd verzocht om een communicatietraining te maken en in het basiscurriculum op te nemen. We nodigden Sensoa uit om het vaardighedenteam te trainen in het Vlaggensysteem, een Vlaamse methodiek om (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in te schatten en gepast te reageren. Daarnaast werkten we samen met Edel Maex om het thema grenzen niet alleen skills-based maar ook ervaringsgericht te exploreren met behulp van mindfulness-based oefeningen. In deze workshop proeven de deelnemers van een ingekorte versie van deze communicatietraining (Ba3 geneeskunde).

Doelgroep (max 16 deelnemers)

- Lesgevers die rond het thema grenzen een opleiding willen ontwikkelen
- Hulpverleners die handvaten zoeken om in de praktijk om te gaan met grenzen

Leerdoelen: aan het einde van deze workshop:

- kennen deelnemers het Sensoa Vlaggensysteem (en enkele andere educatieve bronnen om studenten handvaten aan te reiken) en het communicatiekompas van Edel Maex
- exploreren ze enkele eigen gedachten, gevoelens en lichamelijke gewaarwordingen rond het thema grenzen
- hebben ze een beeld van enkele concrete werkvormen om hiermee aan de slag te gaan met BaMa studenten

WS2 Positieve communicatie bij Invasieve Procedures

Breebaart Barbara, Baetens Katelijne, *Vaardighedenteam FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

Bij het ondergaan van kleine invasieve procedures (zoals vaccinatie of lumbale punctie) in de medische setting is teamwork van belang voor het optimaliseren van de ervaring van de patiënten. Veel patiënten hebben angst of stress, en goede teamsfeer en juiste omgang en communicatie met de patiënt kan de ervaring herkaderen. Wanneer dit niet gebeurt, kan dit leiden tot negatieve consequenties zoals mindere samenwerking van de patiënt, niet succesvolle pogingen of langere duur van de procedure. Zorgverleners zijn vaak niet bewust van het effect dat communicatie heeft op de ervaring van de patiënt. Onbewust kan het team nocebo effecten uitlokken door zowel verbale als non verbale expressies. Verandering van communicatie van het hele team kan pijn en angst verminderen en tevredenheid verhogen bij zowel bij de patiënt als bij de zorgverleners. Daarom hebben wij in ons communicatie curriculum in de BaMa Geneeskunde "positieve communicatie" geïntroduceerd als tool, zowel aan de Universiteit Antwerpen (in Ba2) als aan de Universiteit van Nijmegen. Dit is een techniek die nuttig blijkt voor al het personeel, van administratief medewerker tot arts.

Doelgroep

Communicatietrainers van alle studenten en medewerkers in de zorg, inclusief trainers van multidisciplinaire teams en administratieve medewerkers.

Leerdoelen: Na deze workshop zijn de deelnemers in staat om

- Bewust te worden en herkennen van veel gebruikte negatieve suggesties en het nocebo effect
- Hun eigen taalgebruik in de medische setting te analyseren
- Non verbale communicatie in te zetten om snel connectie te maken
- Positief taal gebruik technieken toe te passen (LAURS concept)
- Reframing van de situatie dmv andere communicatie (verbaal en non verbaal)

WS3 Training-op-maat: Versterk de inzet van je Simulatiepatiënten

Ampe Sophie, Baeyens Lieve, Van den Bogerd Kristin, *Vaardighedenteam FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

Simulatiepatiënten (simpa's) spelen een cruciale rol in het vaardighedenonderwijs, vooral bij het aanleren van (communicatie)vaardigheden via rollenspellen. Binnen onze faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen worden deze onderwijsactiviteiten ontwikkeld volgens de ALOBA-methode (agenda-led outcome- based analysis, Silverman et al., 2022), waarbij de leerdoelen van de student centraal staan. Om de effectiviteit van dit onderwijs te maximaliseren, stemmen we ook de training van simpa's af op deze methode. Dit vraagt om een gerichte aanpak waarin simpa's niet alleen hun rollenspelvaardigheden ontwikkelen, maar ook leren hoe ze effectieve feedback geven vanuit het patiëntenperspectief.

Doelgroep (max. 20 deelnemers)

Deze interactieve workshop is bedoeld voor onderwijsprofessionals die met simpa's werken en hun simpa-werking willen versterken of uitbreiden. Deelnemers brengen eigen cases en ervaringen in en ontwikkelen – individueel of in kleine groepen – een training-op-maat voor hun simpa's. Hierbij ligt de focus op zowel het trainen van rollenspelvaardigheden als het oefenen van effectieve feedbacktechnieken.

Leerdoelen:

De workshop biedt ruimte voor uitwisseling en co-creatie. Door inzichten te delen en te reflecteren op elkaars praktijk, versterken deelnemers hun eigen aanpak met aandacht voor de eigenheid van hun opleidingscontext te verliezen. De dialoog staat centraal: leren van en met elkaar staat garant voor nieuwe perspectieven en direct toepasbare handvatten.

WS4 Zorgzaam en effectief communiceren: Blended Learning voor het trainen van communicatievaardigheden aan grote studentengroepen in de gezondheidszorg.

De Groef An, Boven Emily, Heyrman Annette, Demeure Isaline, Vanhullebusch Tine, *Revaki FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

Binnen de opleiding Revalidatiewetenschappen en Kinesithérapie werd de leerlijn 'communicatie' herontworpen met een future proof, blended aanpak. De groeiende nadruk op 'patient centered care' vereist excellente communicatievaardigheden bij zorgprofessionals. Tegelijk zorgen stijgende studentenaantallen en beperkte contactmomenten voor uitdagingen in traditioneel vaardighedenonderwijs. Om studenten toch voldoende oefenkansen met feedback te bieden, werden digitale modules geïntroduceerd via de tool Traintool (Faculty of Skills). Traintool laat studenten verbale en non-verbale vaardigheden oefenen met realistische video-rollenspellen. Ze filmen hun eigen reacties op simulaties met patiënten of collega's en krijgen feedback via self-assessment, peer-feedback, docentfeedback en AI-ondersteuning. Deze modules vervangen de praktijklessen niet, maar bereiden deze voor en versterken ze. Ze bieden studenten een laagdrempelige en stressvrije leeromgeving waarin herhaling, zelfreflectie en peer-evaluatie centraal staan. Daarnaast ondersteunen ze een gestructureerde competentieopbouw volgens het piramidemodel van Miller, met toenemende complexiteit. In het vak 'Basiscommunicatie' (2e bachelor) volgen de modules na de hoorcolleges en parallel aan de practica, zodat studenten zich goed kunnen voorbereiden op evaluaties. In 'Professionele communicatie' (3e bachelor) bereiden ze complexere gesprekken voor, zoals motiverende gespreksvoering, wat diepgaander oefenen tijdens de contactmomenten mogelijk maakt. Deze blended aanpak verhoogt de betrokkenheid, maakt gepersonaliseerd leren mogelijk en waarborgt de kwaliteit van vaardighedenonderwijs, zelfs bij grote groepen.

Doelpubliek: Docenten in communicatieonderwijs.

Leerdoelen: Na deze workshop:

- Hebben deelnemers inzicht in de rol van digitale tools binnen blended communicatieonderwijs.
- Hebben ze de werking van Traintool ervaren vanuit studentperspectief.
- Hebben ze kritisch gereflecteerd op voor- en nadelen van digitale tools.
- Kunnen ze de vertaalslag maken naar hun eigen onderwijscontext.

WS5 Virtual Reality simulaties in medische opleidingen organiseren: mogelijkheden en uitdagingen.

Gong Eliane, De Smet Michiel, Peeters Karen, Verheyen Els, Haegdorens Filip, *Stimulanz, IPHeSA UAntwerpen, UZA*

Achtergrond

Effectieve (interprofessionele) samenwerking is essentieel voor kwalitatieve en veilige patiëntenzorg. Miscommunicatie binnen zorgteams draagt bij aan incidenten. Simulatieonderwijs vormt een bewezen strategie om samenwerking en communicatie tussen (toekomstige) zorgverleners te verbeteren, wat leidt tot betere patiëntuitkomsten. Virtual reality (VR) wint snel aan terrein binnen gezondheidszorgonderwijs en UAntwerpen/UZA zijn bewust samen op deze onderwijskundige trein gesprongen. Eind 2023 werden vier HTC Vive Focus 3-brillen en een SimX-licentie aangeschaft door IPHeSA. SimX biedt realistische medische scenario's via immersieve driedimensionale omgevingen. In samenwerking met UZA, Stimulanz, IPHeSA, en het geneeskunde-terugkomdagenteam worden sinds najaar 2023 verschillende VR simulatietrainingen georganiseerd. Deze VR simulatietrainingen krijgen stilaan een vaste plaats binnen het gezondheidszorgonderwijs aan UAntwerpen/UZA.

Doelgroep (max 10 deelnemers)

- Professionals of docenten met een achtergrond in de gezondheidszorg.
- Studenten in medische of verpleegkundige opleidingen die reeds beschikken over fundamentele kennis en vaardigheden binnen de gezondheidszorg.
- Voeling met de opvang van een kritisch zieke patiënt is een meerwaarde.

Leerdoelen: Na deze workshop kunnen deelnemers:

- Een eerste ervaring opdoen met een VR-simulatie, specifiek met SimX, om de praktische toepassing en voordelen van VR in medische training te evalueren.
- Inzicht krijgen in de basisprincipes en vereisten voor het succesvol opzetten van een VR-training en deze toepassen.
- Potentiële problemen en uitdagingen bij het gebruik van VR-simulaties identificeren en ervaren.
- Reflecteren op de opportuniteiten en potentiële problemen bij het gebruik van VR-simulaties in hun eigen instelling.

WS6 Van Safer spaces naar Braver spaces: veiligheid en discomfort in de opleiding en praktijk

Verpooten Liesbeth, Craenhals Elien, Ang Winny, en studenten, *werkgroep diversiteit en vaardighedenteam FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

Het gevoel van 'belonging' aan de universiteit speelt een grote rol in het welbevinden en de persoonlijke ontwikkeling (oa motivatie) van studenten. De stijgende diversiteit binnen een studentenpopulatie is een absolute meerwaarde maar brengt de nodige uitdagingen met zich mee, één van de hamvragen is hoe alle studenten zich kunnen thuis voelen ('belonging') binnen de universiteit.

In ons vaardighedenonderwijs bieden we een uitgebreid leertraject aan van zowel communicatie- als klinische vaardigheden. Gevoelige onderwerpen bespreken (bv gesprekken over eindeleven) binnen het communicatie-onderwijs vraagt een "disclosure die soms de nodige 'discomfort' kan brengen. Ook als studenten oefenen met en op elkaar in het klinisch vaardighedenonderwijs kan het voor momenten van 'discomfort' zorgen, zowel voor de docenten als studenten. Je veilig genoeg ('safe enough') voelen is een voorwaarde om met elkaar in gesprek te gaan bij ongemakkelijke situaties en samen naar mogelijke oplossingen te zoeken. Deze context, het bewustzijn en de vaardigheden (studentgerichtheid) liggen in dezelfde lijn als patiëntgerichtheid. Het past binnen het concept van de caleidoscoop, de dynamische dimensies van onze identiteit waarbij we oog hebben voor 'de student, arts en patiënt als persoon'.

Hoe ga je met discomfort om? Op welke manier navigeer je als docent (en student) met verschillende perspectieven? Hoe creëer je een context van veiligheid? Dit zijn vragen die we graag onder de loep nemen.

Doelgroep (max 25 deelnemers)

Docenten en studenten betrokken bij het vaardighedenonderwijs, professionals met praktijkervaring in onze diverse samenleving.

Leerdoelen: Na deze workshop/rondetafel kunnen deelnemers:

- kennismaken met begrippen belonging, discomfort, safe enough and brave space
- ervaringen delen rond discomfort;
- tools caleidoscoop, communicatiekompas leren kennen;
- mee nadenken hoe een klimaat gecreëerd kan worden waarin studenten en docenten zich veilig genoeg voelen om gevoelige kwesties te delen;
- mee nadenken en verwoorden hoe een veilige en inclusieve leeromgeving kan bijdragen aan een betere student- en patiëntgerichte zorg

WS7 Mindful aandacht, nieuwsgierigheid, beginner's mind en aanwezigheid bij je werk als hulpverlener.

Debaene Luc, *vaardighedenteam FGGW UAntwerpen*

Achtergrond

In deze workshop verkennen de deelnemers wat aandacht, nieuwsgierigheid, beginner's mind en aanwezigheid kunnen betekenen bij het werken met patiënten of cliënten. Samen wordt hierover uitgewisseld vanuit een geleide mindfulness meditatie en vanuit oefeningen in tweetallen. Deze begrippen werden ook uitgewerkt door Ronald Epstein, Professor Huisartsgeneeskunde, Psychiatrie en Oncologie aan de University of Rochester Medical Center in zijn boek 'Attending. Medicine, Mindfulness and Humanity' (2017). Ook vanuit dat boek worden de begrippen toegelicht.

Doelgroep (max 16 deelnemers)

Iedereen die werkt met patiënten of cliënten.

Leerdoelen

- Na de workshop zijn de deelnemers in staat in eigen woorden uit te leggen wat de begrippen aandacht, nieuwsgierigheid, beginner's mind en aanwezigheid in het werken met patiënten of cliënten betekenen.
- Na de ervaring van een oefening per twee van mindfulle communicatie kunnen de deelnemers in eigen woorden uitleggen wat het betekent om mindful aanwezig te zijn bij jezelf én in uitbreiding ook bij de ander.

WS8 SimCapture for Skills (SC4S) als interactieve tool voor het aanleren, ontwikkelen en uitvoeren van vaardigheden met zelfvertrouwen (= WS17 in blok 2)

Deschamps Nicolas, *Laerdal Medical*

Achtergrond

De belangrijkste oorzaak van sterfte en ziekte wereldwijd is tegenwoordig niet langer de toegang tot gezondheidszorg, maar de kwaliteit van de geleverde zorg. Verworven competenties en vaardigheden nemen immers na verloop van tijd af als ze niet onderhouden worden. Dit kan de veiligheid van de patiënt in gevaar brengen. SC4S (<https://laerdal.com/be-nl/information/simcapture-for-skills/>) is een digitale beoordelings- en evaluatieoplossing die competentiegericht leren ondersteunt via Peer-to-Peer (P2P) training of zelfopname. Studenten worden competent en zelfverzekerder door hun leerproces zelf in de hand te nemen en fundamentele vaardigheden zo vaak als gewenst te trainen op een door hen gekozen plaats en tijdstip. Geautomatiseerde evaluaties bieden direct gepersonaliseerde feedback en

verbeterpunten. P2P-leren moet worden begrepen als een onderwijsmethode waarbij studenten of collega's van elkaar leren in een collaboratieve en veilige leeromgeving. P2P-leren is een flexibele, studentgerichte onderwijsmethode waarbij studenten samen oefenen om hun klinische competentie en vertrouwen te verbeteren. Studenten kunnen nadien hun eigen prestaties evalueren. Reflectie op eigen prestaties is immers de belangrijkste factor die toekomstig gedrag positief beïnvloedt. *(ingekort abstract)*

Doelgroep

- Studenten
- Instructeurs en docenten die betrokken zijn bij vaardighedenonderwijs

Leerdoelen

- Kennismaken met SC4S
- Zelfstandig vaardigheidstrainingen uitvoeren en evalueren adhv SC4S

WS9 3D/4D-simulatie & AI-coaching: een toegankelijke blik op de nieuwste leertechnologie (= WS18 in blok 2)

Van Eekelen Jasmin, *ExpertCollege*

Achtergrond

Sneller leren, veilig oefenen en direct persoonlijke feedback – dát is waar moderne technologie het vaardighedenonderwijs naartoe brengt. Met 3D- en 4D-simulaties (bewegende, levensechte 3D-scènes) stappen studenten in een virtuele behandelkamer in plaats van een klaslokaal. Denk aan een traumapatiënt die voor hun ogen stabiel of juist zieker wordt terwijl zij beslissingen nemen. Een slimme AI-coach kijkt live mee, legt kort uit waarom een keuze goed of minder goed is en toont waar in de richtlijnen de onderbouwing staat. Voor docenten is de winst even groot: de AI maakt razendsnel varianten op dezelfde casus, beoordeelt handelingen met een vooraf ingestelde rubric en zet de resultaten om in een duidelijk voortgangsdashboard. Zo krijgen zij méér zicht op de groei van hun studenten en houden ze tijd over voor echte begeleiding. Tijdens deze workshop laten we stap voor stap zien hoe deze elementen samenwerken én welke eerste ervaringen (motivatiestijging, betere foutherkenning, minder nakijktijd) zijn opgedaan. De aanpak is bewust laagdrempelig: u hoeft géén tech-expert te zijn om mee te doen of om ideeën mee naar huis te nemen.

Doelgroep

Iedereen die onderwijs of begeleiding biedt in (para)medische opleidingen – van skills- labdocent tot stagebegeleider, van curriculum-ontwikkelaar tot student(assistent). Dankzij een flexibele opzet (VR-stations voor wie dat wil, grote projectie en een web-interface) kan de workshop kleinschalig of juist met een groot publiek doorgaan, zonder dat de interactiviteit verloren gaat.

Leerdoelen Na deze workshop kunnen deelnemers:

- in eigen woorden beschrijven hoe 3D/4D-simulatie studenten helpt realistisch, maar veilig te oefenen;
- uitleggen wat een AI-coach doet en hoe die zowel studenten (persoonlijke feedback, leerpadadvies) als docenten (casusgeneratie, beoordeling) ondersteunt;
- een simpele casusschets maken waarin één beslismoment en een bijbehorende AI- feedbackregel zijn opgenomen;
- voordelen en aandachtspunten afwegen – denk aan techniek, ethiek en docentrol – wanneer zij deze technologie in hun eigen setting zouden willen inzetten;
- een eerste vervolgstap formuleren (pilot, onderzoeksvraag of samenwerking) om de mogelijkheden verder te verkennen

WS10 Innovatieve technologie in het onderwijs: voorstelling van de Anatomage Tafel (= WS19 in blok 2)

Anatomage

Background

The Anatomage Table is the most advanced real-human-based 3D anatomy and medical education system. This state-of-the-art platform offers digitized human cadavers, superior medical learning tools, and realistic 3D anatomy experiences, transforming medical education and training. By incorporating the Anatomage Table, institutions can enhance learning outcomes, lower laboratory costs, and establish their technological leadership.

(voorlopig abstract)